

Datum

2026-08-03

Adress

Diarienummer

SN-2026-1483

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet -
Energiplanering i kommuner och regioner och en
mer energieffektiv offentlig sektor
STK-2026-1073**

Servicenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Servicenämnden tillstyrker ambitionen att stärka energiplaneringen och energieffektiviseringen i offentlig sektor. Utifrån nämndens ansvar för kommunala verksamhetslokaler anser servicenämnden dock att följande delar bör ses över:

- Kommunens ansvar i förhållande till dess faktiska rådighet över energisystemet.
- Samordningen med befintliga planer och styrdokument.
- Metoder för beräkning, prognostisering och rapportering av energi- och effektanvändning.
- Konsekvenserna av kravet på 1,9 procents årlig minskning av energianvändningen för en växande kommun.
- Kommunala energieffektiviseringsåtgärders roll i den nationella måluppfyllelsen enligt den alternativa metoden till 3-procentskravet.
- Hur energieffektiviseringskrav förhåller sig till inomhusmiljö, verksamhetsbehov och andra kommunala kärnuppdrag.
- Kraven på värme- och kylplanering samt behovet av nationellt metodstöd.
- Energieffektivitetskrav vid köp och hyra av lokaler i förhållande till kommunens lokalförsörjningsbehov och möjligheten att återbruka befintliga byggnader.

Yttrande

2.1 Förslag till lag om energiplanering i kommuner och regioner

Kommuner ska planera och följa upp åtgärder för trygg energiförsörjning samt effektiv användning av energi och effekt. Energiplanen ska avse tillförsel, distribution, lagring och användning av energi i kommunen.

Kommunen kan påverka energianvändning, effektuttag och drift i det egna fastighetsbeståndet. Däremot har kommunen inte full rådighet över elnätskapacitet, energiproduktion, privata etableringar, elnätsutbyggnad eller regionala energiflöden.

Servicenämnden anser att gränsen mellan kommunens planerings- och samordningsansvar och andra aktörers ansvar och rådighet bör framgå tydligare.

Servicenämnden arbetar redan med energimål, energiuppföljning, investeringar, underhållsplanering och driftoptimering kopplat till Malmö stads energistrategi. Ett nytt separat planeringskrav riskerar att skapa dubbelarbete om det inte samordnas med befintliga processer. Det bör tydligt framgå att befintliga kommunala planer och styrdokument kan användas för att uppfylla kravet.

2.3 Förslag till förordning om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter

Energiplanen ska redovisa åtgärder och beräkna vilken energibesparing åtgärderna kan ge. I skolor, förskolor och boenden påverkas energianvändningen av verksamhetstider, barnantal, ventilation, köksdrift, inomhusklimat, ombyggnader och förändrad användning. En åtgärds effekt kan därför vara svår att isolera.

Servicenämnden anser att staten behöver ta fram gemensamma metoder för basår, normalårskorrigerering, verksamhetsförändringar och uppföljning.

Energiplanen ska kartlägga kort- och långsiktigt behov av energi och effekt. För skolor, förskolor och boenden påverkas energibehovet av nya verksamhetskrav, ventilation, inomhusklimat, kök, digitalisering, laddinfrastruktur, solceller och förändrade öppettider.

Servicenämnden anser att det krävs nationellt metodstöd för hur prognoser ska göras, vilken tidshorisont som avses och hur effektbehov ska beräknas. Utan gemensam metodik riskerar planerna att bli svåra att jämföra och administrativt tunga att ta fram.

Kommuner med fler än 45 000 invånare ska ta fram värme- och kylplan. Detaljerna ska senare regleras genom föreskrifter. För servicenämnden är värme- och kylafrågan

central. Skolor och förskolor har höga krav på inomhusmiljö, ventilation, temperatur, arbetsmiljö och barns hälsa. Kylbehov kan dessutom öka i takt med ett varmare klimat.

Eftersom planens närmare innehåll ska regleras genom kommande föreskrifter kan konsekvenserna för kommunens fastighetsverksamhet inte bedömas fullt ut i detta remisskede. Servicenämnden anser att kommande krav behöver utformas med hänsyn till kommunernas tillgång till data och befintliga planeringsprocesser.

Kommuner och regioner ska lämna uppgifter till Energimyndigheten om den årliga energianvändningen i verksamheter som bedrivs av offentliga organ. Det behöver förtydligas hur rapporteringen ska hantera till exempel olika energislag och användningsområden, egenproduktion, laddinfrastruktur, inhyrda och tillfälliga lokaler samt förändringar i fastighetsbeståndet. Utan tydliga regler riskerar rapporteringen att bli administrativt tung och ge bristande jämförbarhet.

4.7 Minskad energianvändning i offentlig sektor

Medlemsstaterna ska se till att energianvändningen i offentliga organ minskar med minst 1,9 procent varje år jämfört med 2021.

Servicenämnden anser att det behöver tydliggöras hur det nationella kravet ska fördelas och följas upp. I en växande kommun kan den totala energianvändningen öka genom nya skolor, förskolor och boenden trots att fastighetsbeståndet blir mer energieffektivt. Uppföljningen behöver därför ta hänsyn till förändringar i fastighetsbestånd och verksamhetsvolym.

Det bör även framgå hur basåret 2021 ska hanteras, eftersom energianvändningen under året kan ha påverkats av pandemin och förändrad verksamhet.

Energieffektivisering får inte heller ske på bekostnad av ventilation, inomhusmiljö eller verksamheternas funktion. Ökade krav och behov, exempelvis avseende ventilation och kyla, kan innebära ökad energianvändning men samtidigt vara nödvändiga för barns, elevers, brukares och personals hälsa och arbetsmiljö.

4.10 Energieffektivisering i den offentliga sektorns byggnader

Servicenämnden ser positivt på att Sverige använder den alternativa metoden till kravet på att årligen renovera 3 procent av den berörda offentligt ägda byggnadsytan.

Nämnden anser dock att det bör framgå tydligare hur kommunala energieffektiviseringsåtgärder ingår i den nationella måluppfyllelsen. Renoveringar bör även fortsättningsvis kunna prioriteras utifrån teknisk status, verksamhetsbehov, inomhusmiljö och långsiktig underhållsplanering.

6.3 Skyldigheten att ställa krav på energieffektivitetsprestanda gäller vissa varor, tjänster och byggnader

Krav på nära-nollenergibyggnad vid köp eller hyra kan i vissa fall styra mot nyare lokaler framför återbruk av befintliga byggnader. Ur klimat- och resursperspektiv kan det ibland vara bättre att använda en befintlig lokal med något sämre energiprestanda än att bygga nytt eller genomföra omfattande materialintensiva åtgärder. Regleringen bör möjliggöra bredare livscykelbedömningar och inte enbart fokusera på energiprestanda i drift.

6.6 Användning av avtal om energiprestanda

Servicenämnden ser att energiprestandaavtal kan vara lämpliga i vissa fall, men inte generellt. Skolor och förskolor renoveras ofta med hänsyn till arbetsmiljö, pedagogiska behov, ventilationskrav, myndighetskrav, fuktsäkerhet, kök, tillgänglighet och verksamhetens kontinuitet. Energibesparing är endast en av flera styrande faktorer.

Kommunen bör inte styras mot en viss avtalsmodell utan ges möjlighet att välja genomförandeform utifrån projektets art.

Ordförande Frida Trollmyr (S)

Nämndsekreterare Jim Johannesson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]